

VOZNI RED

železniških in avtomobilskih zvez Slovenije, veljaven od 7. oktobra 1928, se dobi v obeh prodajalnah tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Cena Din 2.—

Velik požar na Gorenjskem. V Pod korenu pri Kranjski gori je nastal v nedeljo ponoči požar, ki je upepelil hiše in vsa gospodarska poslopja 3 kmetom. Ogenj je bil najbrže podtak njeni. Požari se na Gorenjskem zadnji čas množijo in nikdar ni mogoče izslediti krivcev. Tekom enega dobrega meseca je bilo do pet požarov v teh krajih.

Ljubljanska Glasbena Matica na Poljskem, Glasbena Matica iz Ljubljane je letos že bila na Češkem, da je Čehom zapela našo lepo slovensko pesem. Zdaj je odšla tudi na Poljsko. Vsi koncerti so sijajno obiskani, Poljaki navdušeni za lepoglasje naših pesmi. Da bi pač mi doma tudi ljubili in gojili lepo in dostojno petje!

Fantek se je izgubil. Preteklo soboto je izginil osemletni sinček vdove viničarke Smode v Jarenini. Fantek je šel v šolo, v šoli je bil, a po šoli se ni več vrnil domov. Ker fantka le ni bilo domov, je šla mati v Jarenino, pa nihče ni ničesar vedel o otroku. Tudi v nedeljo ni izvedela ničesar, na kar je javila celo stvar orožnikom. Fantek je majhne postave, bledega ica, oblečen v temno, preprosto obleko, obut, z žutim klobukom. Ako bi kdo kje videl takega dečka, naj to sporoči ali orožnikom, ali občini, ali šoli v Jarenini.

Zveza organistov za Slovenijo je poslala vlogi na mariborski in ljubljanski oblastni odbor, da bi oba odbora prredila v svojem področju podučne tečaje za organiste, na katerih bi se organisti izobraževali za občinske tajnike. Oba oblastna odbora sta o tem že odgovorila in ob enem tudi naznanila, da bosta na orglarskih šolah v Celju in Ljubljani upeljala pouk o občinskem tajništvu, in kateri predmet bo obvezen. Tozadevne predavatelje bosta preskrbela in plačala oblastna odbora. Kedaj in kje se bodo vršili tečaji za občinsko tajništvo za organiste, ki so še izven šole, bomo naznanili v časopisih. S tem bo organistom precej pomagano, ker smo prepričani, da bodo županstva službe tajnikov rada oddala organistom in njim s tem zboljšala njihove prejemke.

Kako vleče KDK Slovence za nos! V predzadnjem »Slov. Gospodarju« smo opisali, kako demokrati vlečejo svoje somišljenike v celjskem okraju za nos s svojim velikim zborovanjem. Rekli smo takrat, da bodo najbrž svoje za 14. oktobra napovedano zborovanje v Celju predstavili. In točno! Prestavili so ga na 18. oktober. Pač vedo, da so celjska tla za demokratsko in radičevsko gospodo kaj vroča in zato je bolje počakati blažnejšega vremena. Povemo pa že danes, da smatramo prireditve takega zborovanja v Celju za nesramno izzivanje slovenske potrpežljivosti in da na tako izzivanje ne bomo molčali.

O uredniku »Slov. Gospodarja«, g. Janušu Golecu, ki se nahaja na svojem rednem dopustu, zadnji čas precej na široko pišejo nasprotni listi in vpijejo, kakor da se jim godi bogve kaka krivica. Mi pa bomo stvar prav na kratko pojasnili: »Slovenski Gospodar« je bil tožen zaradi neke notice. Uredništvo je izdalo pisca in predložilo sodnji pismen odgovor in rokopis pisca. Prejelo je potrdilo sodišča, da se je vložil odgovor in rokopis pisca. Pismeni odgovor pa je — izginil. Januš Golec je bil obsojen. A ker pa je imel pismeno potrdilo, da je pravilno vložil odgovor, je bil pri drugi inštanci oproščen. — Bila je druga tožba. Januš Golec je storil podobno kot prvokrat. Na potrdilu sodišča se izrecno izjavlja, kdo da je pisec omenjene notice. Januš Golec je bil zopet obsojen, da ni bilo poleg pismenega odgovora. Ker tega dobesedno v potrdilu ni, je bila obsodba na deset dni zapora potrjena. Januš Golec se je pritožil. — Med tem je prišla tretja tožba. Januš Golec je predložil po advokatu pismen odgovor in rokopis, bil je kljub temu obsojen in v drugi inštanci oproščen. — Med tem je prišla rešitev njegove pritožbe v drugi tožbi. Obtožba je bila potrjena. Sedaj je prosil za amnestijo, ker je isto storil tudi gospod Eržen, ki je obsojen na mesec dni zapora, ker je storil krivico mariborskim duhovnikom. Obe prošnji sta bili istočasno zavrnjeni. Ko pa se je v ministrstvu razložilo, da je Januš Golec obsojen le radi neke formalne napake in pomanjkljivega potrdila ter da je bil sodišču pravočasno dostavljen rokopis pravega pisca, se je telegrafično naročilo poslati ves akt v Beograd in ta čas pustiti urednika »Slovenskega Gospodarja« prostega. Na ta brzojav pa je mariborska sodnija gospodu odvetniku izjavila, da brzojav ni podpisan in da ga ne more izvajati. Službenim potom pa je šla tudi pismena zahteva, da se akt pošlje v Beograd. Dokler Beograd te stvari ne reši, tudi mi ne vemo, kaj bi še dalje o tem pisali. Ne bomo pa odgovarjali nasprotnim listom, ki očitajo korupcijo SLS, če se kak njen član upravičeno brani. Vemo, da jih jezi, ko Eržen sedi, čeprav so mu radio napeljali na ušesa, da ga troštajo. Gospod Januš Golec pa bo dobil nalogo, da popiše te svoje dogodljaje, kako potuje po Parizu in ne vemo kje vse, pa so ga zopet videli na ulicah v Mariboru — za prvo prilogo »Slovenskemu Gospodarju«. To bo h...!

Viničarska knjižica,

kakor jo zakon predpisuje, je izšla v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane 4.50 D. Poleg običajnih vpisov ima celotno viničarsko uredbo. Občine, ki namesto delavskih knjižic morajo sedaj te uporabljati, naj jih čimpreje naročijo.

G. Ivanu Pucelj, ministru v p., Velike Lašče.

Poročalo se mi je, da ste v »Kmetiskem listu« — lista, ki po vsebini in tonu spominja na ptujskega »Štajerca«, ne berem — posvetili moji malenkosti cel uvodnik, kakor tudi, da ste na shodih v okraju Gornjigrad velik del Vašega govora posvetili meni. Priporočam Vam, da si oskrbite predlog, predložen 19. junija predsedniku narodne skupščine, da boste mogli čitatelje Vašega lista in Vaše pristaše resnično in točno informirati. Da ne boste prisiljeni, delati še nadalje reklamo za mene, za kar sem Vam zelo hvaležen, Vam priporočam da pojasnite zborovalcem na shodih, kdo je postal minister, ko je glasoval za centralistično ustavo, kako je centralizem ustvaril sedanje razmere, koliko let ste sedeli Vi in Vaši zavezniki (samostojni demokrati in radičevci) v vladi in povzročili neznosne razmere, kakor tudi, da obsodite centralizem in zahtevate odkrito in možato ureditev države na podlagi avtonomije ali federalizma.

Maribor, dne 8. oktobra 1928.

Vlad. Pušenjak, nar. posl.

Poročila SLS.

Sestanek pristašev SLS v Kalobju. Občina Kalobje je vse do novejšega časa bila edina občina v celjsko-vranjskem okraju, v kateri slovenski ljudje še niso spregledali, da je ahrvatska radičevska politika za slovensko ljudstvo grobokop. Tako je vsaj bilo videti. Nedelja, dne 7. oktobra, pa je pokazala, da Kalobčani ne le niso samo zvesti Slovenci, temveč da hočejo odločno in z ljubeznijo sodelovati za boljšo bodočnost Slovenije z edino resnično slovensko stranko, s Slov. ljudsko stranko. Ta dan sta namreč posetila Kalobje tajnik SLS iz Celja g. Ivo Peršuh in odvetniški kandidat g. Marjan Marolt. Po sv. maši se je vršil v mežnariji nad vse lepo uspeli sestanek pristašev SLS. Sicer prav prostorna soba je bila zdaleka premajhna in vneti poslušalci so morali stati še v veži in celo pred hišo. Tajnik SLS g. Peršuh je v daljšem govoru obrazložil veliki pomen politične organizacije katoliškega slovenskega ljudstva. Njegovemu pozivu so se zborovalci takoj odzvali in ustanovili krajevno organizacijo SLS. Po volitvi odbora je v lepem govoru obrazložil g. Marolt vprašanje slovenske avtonomije in kazal med obćim priznanjem na dejstvo, da je edina resnična pobornica slovenske samostojnosti le SLS, dočim izrabljajo vse druge stranke avtonomijo le samo v agitatorične svrhe in bodo iz strahu pred »klerikalnim bičem« takoj proti, čim se bo to vprašanje reševalo. Vsi zaključki sestanka so bili sprejeti soglasno in celo na ponovni poziv tajnika SLS ni nihče glasoval proti. Sestanek je pokazal, da smejo Kalobčani od svoje nove politične organizacije pričakovati mnogo. Potrebno pa je seveda, da se organizacije

oklenejo vsi, tudi oni, ki so morda doslej bili zapeljani in so podpirali razdiralno politiko KDK.

Shod SLS v Ljutomeru bo v nedeljo, dne 14. oktobra, po rani sv. maši. Govorita oblastna poslanca Rajh in Hrastelj.

Shod SLS pri Kapeli je preteklo nedeljo prav lepo uspel. Kapeljski moške in naši somišljeniki so odobrili velikopomembno delo naših ljudskih zastopnikov v Beogradu in v oblastni skupščini. Zastonj bo trud nekaterih liberalcev, da bi mešali vrste SLS. Kot odgovor za to dobijo — agitacijo za naše časopisje.

Smartno ob Paki. Kipar gospod I. Sojč v Mariboru je izklesal za našo župnijsko cerkev dva lesena kipa: Srce Jezusovo in Srce Marijino. Da je v svoji stroki res mojster, pričujeta tudi ta dva kipa. — Poslednje dni so zvonili tukajšnji zvonovi naenkrat kar trem mrličem: v daljnji Srbiji je umrl tukajšnji rojak Franc Korent, v Rečici posestnica Ana Kumar, rodem iz Letuša, v Podgori pa je zaspala Pavlina mama, vdeva Marija Klančnik v 80. letu. Bila je vzorno pobožna žena, marljiva kot čebelica, še v zadnjih mesecih svoje boleznici si je delala težko vest, češ, kaj bo, ker premalo dela. Ugledni hiši in vsem sorodnikom naše sožalje! — Velika prireditelj Zveze slovenskih vojakov in Gasilnega društva v Paški vasi za desetletnico končane svetovne vozne in za desetletnico nastanka naše države se je sijajno izvršila. Cerkvena slovesnost pri župnijski cerkvi, kakor tudi zborovanje v Paški vasi v vprizoritvijo bojne igre »Kalvarije« je zadovoljila mnogobrojne množice, ki so prihiteli skoraj iz vseh sosednjih župnij. Posebno privlačno silo ima »Kalvarija«, ki učinkuje s svojo krvavo tragiko. Navzoč je bil pisatelj-avtor igre g. Matečič. Kakor vedno, so tudi to pot igralci izbornorešili svojo nalogo. Javno zahvalo zaslužijo za svojo požrtvovalnost, kakor tudi pripravo dobri šmartinski cerkveni pevci ter godba rudarjev iz Velenja, ki vidno napreduje ter je priporočljiva za vse slične prireditve. Pretresljiva pridiga slovenskega »misijonarja« g. Fr. Bonača zunaj cerkve ob vojnem spomeniku, ki je dobil krasno novo ograjo, je silno vplivala na množice. Vse je ganil poslani prisrčni pozdrav obolelega g. predsednika ZSV. majorja Colariča in brzjav g. generala Majstra. Vsa čast in priznanje tukajšnjemu podjetniku g. Drago Korošču, ki je zasnoval in vodil celo veliko slavnost!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Jesen kaže, da smo glede letine v naši župniji letos deljeni; v dolini celoletna suša ni škodovala, pač pa na višje ležečih zemljiščih, kjer je zlasti zelo hudo pomanjkanje živinske krme. Zelo hudo občutimo tudi sedanje nestalno, večinomadeževno vreme, ki nam je v septembru povzročilo že nekoliko povodnji ter dela mnogo škode zlasti v sicer bogato obloženih vinogradih in nas zadržuje tudi pri spravljaju poljskih pridelkov. Iz ust naših kmetovalcev slišiš neprenehoma vzdih: Bog nam daj lepega vremena! Letošnje suho poletje pa nam kaže tudi, kako silno potrebna je regulacija Pesnice, s katero oblastni odbor namerava začeti baje že v prihodnji spomladi; to mu bodo neprecenljivo hvaležni vsi Marječani.

Sv. Lovrenc na Pohorju. V pondeljek, 1. oktobra, je pri nas pridrvela strašna nevihta, da je voda nesla plazove in ceste pokva-

nila, da je bil promet z vozovi popolnoma ustavljen. — Med vojno so se tukaj živinski sejmi ukinila, a zdaj so se zopet otvorili, in sicer prvi v pondeljek po Križevim, drugi v pondeljek po Sv. Lovrencu, in tretji bo na dan sv. Terezije dne 15. oktobra in sicer za konje, govedo in drobnico. Vabijo se kupci in prodajalci!

Črna. V Žerjavu med Peco in Urško, kjer ni ne duha in ne sluha o trti, je bila vinska trgatev. Ni čisto nič drugega kot izžemanje delavcev in zapeljavanje k popivanju in plesanju. Če bode »Rudniški dom« za take zadeve služil, ne bo služil svojemu namenu. Delavci imajo le škodo od njega, če pa gg. uradniki mislijo, da je za to tukaj, da se bodo iz ubogih delavcev norca brili, je res žalostno! Ob državni meji bi od slovenske inteligence pričakovali več resnosti in res kulturnega dela. Razni bali, na katere navlečejo vso gospodo iz Maribora, ki je od njih odvisna, ne bodo rešili naroda, k večjemu ga zaslužili JDS podrepnikom kapitala. Primorske in kranjske sokolske metode narodnega dela res ne rabimo tu. So preveč žalostne! Tudi način reklame za to vinsko trgatev je bil naravnost škandalozen. Maškarada po pol ure oddaljeni Črni netreznih nevednežev in otrok ter nadlegovanje raznih strank za darove in udeležbo. Tu pa ni šel noben gospod zraven, ker jih je bilo gotovo sram. Dajte delavcem kaj boljšega kot je gostilna, dajte mu dovolj kruha, telesnega in duševnega!

Slovenjgradec. Pri nas smo imeli v nedeljo, dne 30. m. m., Puceljev shod. Precej ljudi je prišlo ta dan v naše mesto od vseh vetrov iz okolice. V Golovo dvorano so šli pristaši vseh znanih strank tukajšnjega okraja. Poslanec Pucelj je pravil o g. dr. Korošču, g. Pušenjaku, o zločinu v narodni skupščini. Govor je bil tudi o davku in drugih stvareh. Sicer pa ni bilo nikake nesreče opaziti v mestu. Ljudje so ga poslušali, a verjel pa mu niso! Vedo, kdo je kriv umora. — Mizarski mojster iz okolice je izgubil denar, ki ga je prejel v mestu za opravljeno delo, baje nad 1400 Din. Bodite trezni!

Rečica ob Savinji. Naš okraj so v nedeljo počastili gg. dr. Pivko, Pucelj in večkrat propadli kandidat dr. Novačan. Da bi ne bilo treba samim sebi govoriti, so si pripeljali poslušalce iz Ljubnega in Gornjegrada seboj. O državni politiki, o gospodarskem delu niso vedeli ničesar povedati, opisovali so le na dolgo in široko zločin v skupščini ter napadali dr. Korošca in poslanca Vlad. Pušenjaka. Zapomnili si bomo, da je g. dr. Pivko, ki je po poklicu vzgojitelj mladine, igral vlogo vunbacitelja. Kaj bodo rekli njegovi pristaši, ako se bodo po njegovi želji vsi »klerikalci« ogibali gostiln in trgovin, katerih lastniki so slabostojni demokrati ali Puceljevci? Mi smo pričakovali, da bo Pucelj razodel zborovalcem dobrote, katere je Slovenija dobila od Radiča in njegove stranke, one dobrote in ugodnosti, katere so povzročile, da lezeta Pucelj in Pivko, ki govorita proti srbskemu gospodstvu, pod hrvaško gospodstvo. Nič nismo slišali, da se hočejo slabostojni demokrati in Puceljevci odreči centralizmu, da se hočejo z SLS vred boriti za dosego avtonomije, zvedeli le smo, da hočejo zopet imeti volitve, ki bi pa desetkrat več stale kot proslava preboja solunske fronte, a bi nič ne spremenile razmerja v narodni skupščini. Liberalci so slabi »dohtarji«, samo eno edino zdravilo za ozdravljenje razmer v državi poznajo, in to so volitve, smotreno delo in stabilnost v državni upravi pa zametujejo.

Velenje. Dne 14. t. m. bode v Velenju blagoslovitev prenovljene velenjske podružnice in zvonov.

Vitanje. Kakor svetlniki na morju življenja so naše lepe cerkvice po naših gričih in dolinah, pa tudi naše lepe kapelice so kakor neka nebeška znamenja, ki nas spomi-

njajo na drugo boljše življenje. Tako smo v vitanjski fari letos kar dve kapelici nove pozidali. Prvo je postavil ugledni posestnik Kokljič v Ljubnici, posvečena je bila dne 16. 9. na čast Srcu Jezusovemu, katerega kip se v naravni velikosti nahaja v njej. Naslednjo nedeljo, dne 23. 9. so pa blagoslovili vč. g. župnik in č. g. kaplan lično kapelico pri Vrisku na Paki. Pozidana je na čast sv. Križu, sv. Mali Tereziki in sv. Francišku. Tukaj so takoj nato imeli tudi lepo družinsko posvetitev na čast presv. Srcu Jezusovemu. Ni pa zadosti, da se zidajo kapelice Bogu in svetnikom v čast, marveč da se tudi spodobno krasijo in popravljajo, če je to treba. Velikokrat vidimo razdrte in zane-marjene kapelice, ki so le Bogu v nečast, da človek ne ve, ali bi se odkril ali ne. Vse prizadete v imenu božje časti iskreno prosimo, da čim prej popravijo in olepšajo ta v božjo čast postavljena znamenja. Mnoge družine pa, ki se še niste posvetile presv. Srcu Jezusovemu, izberite si vendar vsaj to zimo tega ljubeznivega nebeškega kralja za svojega vladarja in kmalu boste začutile njegov ljubki in milosti poln prihod. — Dne 23. m. m. smo imeli tudi otvoritev telefonske zveze Vitanje—Celje.

Tepanje pri Konjicah. V naši doslej dokaj zdravi vasi se je pojavil tifus ali legar. Na novo sta oboleli dve osebi, štiri so pa že na potu okrevanja. Smrtnih slučajev še doslej ni bilo. Oblasti sta bila prijavljena samo 2 slučaja. Nekateri prikrivajo pravo bolezen iz nevednosti, pa tudi iz strahu pred zdravstvenimi ukrepi, zato se je bati še novih slučajev obolenja. V konjiški bolnici Rdeč. križa je bilo doslej osem bolnikov, obolelih na imenovani boleznici.

Grajena pri Ptuj. Dne 26. m. m., zjutraj ob pol osmih, je mirno v Gospodu zaspala, sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče, pridna in dobra mati ter usmiljena gospodinja do revežev Marija Ribič, stara 73 let. Pred enim tednom jo je zadela kap. Hudo smrtno bolezen je mirno in potrpežljivo prenašala. Da je bila vsem sosedom in tudi drugim daleč na okoli priljubljena, je dokazal njen pogreb, kateri se je vršil od doma z dvema čč. gospodoma duhovnikoma, ob veliki in obilni udeležbi ljudstva. Blaga pokojnica je rada brala »Slovenskega Gospodarja« in tudi druge katoliške liste, za katere je vedno skrbela, da so bili stalno že več let naročeni za njeno vzorno hišo. Pokojnica je bila večletna zglodna in goreča tretjerednica sv. Franciška, vsem drugim v dober zgled. Zalujoči rodbini Ribič naše iskreno sožalje, pokojna pa naj v miru počiva in večni raj uživa!

Ormož. V tukajšnji bolnici je umrl 23letni mladenič Janez Kocuvan iz Lahoncev pri Sv. Tomažu. Pri kožuhanju (ličkanju koruze) je nastal med fanti pretep, katerega konec je bila razbita lobanja Kocuvanova in njegova nagla in neprevidena smrt. V bolnici se ni več zavedel. Vzrok pretepa bode menda iskati kot navadno v kakšnem nespametnem ljubosumju zaradi deklet. — Posestnik Jožef Keček si je sezidal novo hišo poleg stare. Ze pred vojsko je začel zbirati gradbeno gradivo, pa je vojska preprečila načrte. Sedaj se mu je le posrečilo postaviti prav lično stavbo. — Tvrška brata Štuhec, ki je postavila novo opekarno, zaposljuje večje število delavcev in daje tako mnogim priliko zaslužka. Baje se Štuhec pogaja z mestno občino za nakup nekaj parcel, da bo mogel svoj obrat še razširiti. — Tukajšnji graščak Wurmbrand-Georgievits namerava prodati takoimenovano »občinsko bolnico« trgovcu Kuhariču. Na tem splotju pa je vknjiženih nekaj ustanov za občinske siromake, ki nikakor ne smejo biti prikrajšani v svojih pravicah. Zato se opozarja mestna občina, da, predno se prodaja izvrši, previdno in skrbno brani koristi svojih siromakov! — Veletrgovec z vi-